

Projektą parengė Karolina Pavydytė

GINKLUOTA REZISTENCIJA

Ginklautoji rezistencija

- Ginkluotasis pasipriešinimas jo dalyvių buvo vadinamas laisvės kovomis, o visas pasipriešinimo judėjimas- laisvės kovų sąjūdžiu.
- Pasipriešinimas reiškėsi:
 - ginkluota partizanų kova
 - pogrindžio veikla
 - pilietiniu pasipriešinimu
- Dalyviai: įvairių socialinių sluoksnių, amžiaus grupių, lyčių.

Rezistencijos tikslai

- Atkurti nepriklausomą Lietuvą
- Įtvirtinti demokratiją
- Sustabdyti sovietų Raudonosios armijos ir čekistų siautėjimą
- Išvengti mobilizacijos į sovietų kariuomenę

I etapas (1944 m.-1946 m.)

- Šiuo laikotarpiu veikė dideli partizanų būriai- manoma, kad pradžioje miškuose buvo 30 tūkst. vyrų.
- Jie nevengė atvirų kautynių su dideliais sovietų kariuomenės daliniais (pvz., Kalniškės mūšis Alytaus apskrityje), puldinėjo miestelius (pvz., Merkinės puolimas)
- Aktyviai veikė miestų pogrindinės organizacijos, jos mėgino vadovauti besiplečiančiam ginkluotam pasipriešinimui.

II etapas (1946 m.-1948m.)

- Bandoma kurti vieningą politinę ir karinę pasipriešinimo vadovybę.
- BDPS užmezgami ryšiai su užsienyje veikiančiu VLIK'u, ieškoma Vakarų valstybių paramos
- Susiformuoja tvirti teritoriniai junginiai-partizanų apygardos.
- Keičiasi kovos taktika: slapstomasi mažomis grupėmis, atsisakoma pulti miestelius ir imtis atvirų kovos veiksmų.
- Dažniausias kovos būdas-pasala.

III etapas (1949 m.-1953 m.)

- Sukuriama vieninga partizanų organizacija-1949m. Vasario 10 d. įkuriamas Lietuvos laisvės kovų sąjūdis (LLKS), suvienijęs partizanus.
- 1949 m. vasario 16 d. LLKS taryba priėmė Nepriklausomybės deklaraciją
- Keičiama kovos strategija: pirmenybė teikiama gyventojų dvasinių vertybių ir ūkinių išteklių išsaugojimui per ilgai trukusiančią okupaciją. Rengiamasi neginkluotam pasipriešinimui, leidžiama ir platinama pogrindžio spauda, priešinamasi kolchozų kūrimui.

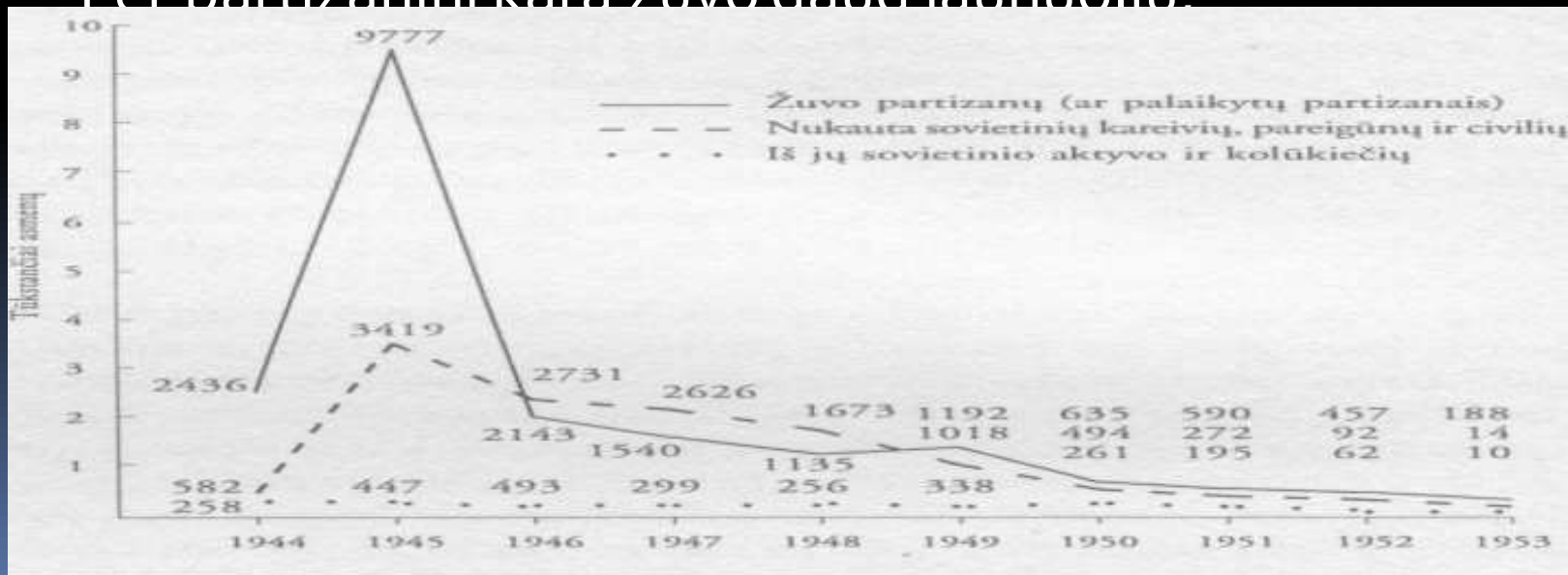
Partizaninio karo pabaiga

1953 m. gegužę sovietams pavyko suimti besislapstantį LLKS Tarybos Prezidiumo pirmininką Žemaitį-Vytautą. Tai reiškė partizaninio karo pabaigą, nors pavieniai laisvės kovotojų būreliai dar kurį laiką sugebėjo išlikti Lietuvos miškuose.

Rezultatai ir pasekmės

- 1944-1953 m. Lietuvoje žuvo apie 20 tūkst. Partizanų, 19 tūkst. kovotojų buvo suimta.
- Suimta 12 tūkst. žmonių, talkinusių partizanamas, ir 15 tūkst. pagrindinių organizacijų narių.
- Tiklas nebuvo pasiektas-Lietuva neatgavo nepriklausomybės.
- Per partizaninį karą žuvo daug jaunuolių.

Šaltiniai:

- Jūratė Litvinaitė “Prieš egzaminą Istorija”
- J. Brazauskas, B. Makauskas “ Lietuvos praeities puslapiai”
- Istorijos vadovėlis 12 klasei II dalis
- <http://www.xn--altiniai-4wb.info/index/details/232>
- http://www.antraspasaulinis.net/e107_plugins/forum/forum_viewtopic.php?42771.0